

19. september 2024

Budgetaftale 2025-2026

1. Indledning

Målet med denne aftale er at sikre styr på økonomien og plads til en fortsat positiv udvikling i Furesø.

Furesø Kommunes økonomi er som alle andre kommuners udfordret med stigende udgifter på centrale velfærdsområder. Flere ældre har behov for pleje, flere børn og unge får behov for specialundervisning og specialtilbud, og flere voksne har brug for hjælp til psykiske, fysiske og sociale udfordringer. Hertil kommer udfordringer med at rekruttere velfærdsmedarbejdere. Samlet set er det blevet vanskeligere at levere den service, som borgerne forventer. Det kalder på nye måder at drive kommune på, hvor vi fx lægger øget vægt på forebyggelse, rehabilitering, inddragelse af civilsamfund, frisættelse af vores dygtige medarbejdere og brug af velfærdsteknologi.

Furesø Kommunes økonomiske udfordringer forstærkes af den store gæld fra før kommunesammenlægningen, som aktuelt er på ca. 1,8 mia. kr. med årlige udgifter til renter og afdrag på ca. 123 mio. kr. frem til 2040.

2. Hovedgreb i budgetlægningen

Budgettet for 2025-2026 indeholder en række svære prioriteringer med konsekvenser for serviceniveauet, som Byrådet har været nødt til at gennemføre for at sikre balance i budgettet. Samlet set betyder det nye justerede budget dog, at der tilføres flere midler til velfærdsområderne end de besparelser, som er lagt ind. Dette skal ses i lyset af, at opgaverne og behovene på velfærdsområderne samtidig er stærkt stigende.

Aftaleparterne er enige om at etablere en særlig pulje til udvikling og omstilling, der kan understøtte arbejdet med at forebygge den store vækst i velfærdsudgifterne.

Kompetente og engagerede medarbejdere samt et godt arbejdsmiljø er helt afgørende for, at vi som kommune kan løse fremtidens velfærdsopgaver. Aftaleparterne ønsker, at Furesø indleder et målrettet samarbejde med udvalgte uddannelsesinstitutioner med henblik på at styrke den kompetenceudvikling, der er nødvendig, for at sikre omstilling til fremtidens udfordringer og muligheder. Aftaleparterne lægger samtidig vægt på, at der arbejdes målrettet med frisættelse af medarbejderne, regelforenkling og en flad ledelsesstruktur.

Medarbejdere, borgere og virksomheder skal inddrages i den fortsatte udvikling af kommunen, så Furesø også fremover er en attraktiv kommune at bo og arbejde i.

19. september 2024

Aftaleparterne ønsker at styrke arbejdet med at inddrage frivillige borgere, foreninger, grundejerforeninger og virksomheder i styrkelse af lokalsamfundene og løsning af velfærdsopgaver målrettet ikke plejekrævende aktiviteter for ældre samt hjælp til udfordrede familier, børn og unge.

Der er desuden enighed om at fortsætte arbejdet med de almene boligorganisationer om at sikre en balanceret beboersammensætning og forebygge boligsociale udfordringer.

Aftaleparterne har ved udmøntningen af besparelserne lagt vægt på, at de så vidt muligt peger fremad mod nye måder at løse opgaverne på. Det er en hovedprioritet for aftaleparterne at sikre et fortsat godt serviceniveau i forhold til ældre, børn og udsatte. Samtidig prioriteres en indsats for klimaet og beskyttelse af vores natur, kultur og fritidsliv.

Budgetaftalen indebærer, at der:

- gennemføres besparelser og effektiviseringer for 24,6 mio. kr. i 2025, 48,4 mio. kr. i 2026, (se bilag 1)
- tilføres midler via tekniske korrektioner på 33 mio. kr. i 2025 og 37 mio. kr. i 2026 (Se bilag 2)
- gennemføres udvidelsesforslag for 39,9 mio. kr. i 2025 og 35,6 mio. kr. i 2026 (Se bilag 3)
- afsættes 112,6 mio. kr. til anlæg i 2025 og 113,3 mio. kr. i 2026 (Se bilag 4)

Samlet set foreslås derfor et totalbudget, der balancerer over de fire budgetår og rummer en beskeden styrkelse af kassebeholdningen (se bilag 5).

3. Politiske fokusområder

Øget råderum

I en svær økonomisk tid for kommunerne skal der ikke kun fokuseres på besparelser og effektiviseringer, men også på, hvordan vi generelt kan øge det økonomiske råderum for kommunen. Aftaleparterne er enige om at arbejde mere målrettet med salg, optimering og samdrift af kommunale ejendomme, udlicitering/hjemtagning, effektivisering af opgaveløsningen bl.a. med understøttelse med teknologiske løsninger, øget inddragelse af foreninger og civilsamfund m.v.

Aftaleparterne er enige om at se på mulighederne for at omlægge kommunens store gæld fra før kommunesammenlægningen for ad den vej at lette de økonomiske udfordringer.

Samtidig er der enighed om at igangsætte et arbejde i det kommende budgetår med genberegning af en række takster og gebyrer fx ift. byggesagsbehandling og andre områder.

Endelig er aftaleparterne enige om at fastholde Furesø som en attraktiv bosætnings- og erhvervskommune med henblik på ad den vej at styrke kommunens økonomi på den længere bane.

Børn og Skole

Det overordnede mål er at sikre en god, tryk og lærende barndom for alle. Vi skal over de kommende år arbejde målrettet og tværgående med at forbedre børn og unges trivsel. Med flere børn i trivsel øges mulighederne for at styrke almenområdet i vores skoler og daginstitutioner. Med budgetforslaget lægger aftaleparterne vægt på følgende:

- **Flere midler til at dække behov for specialundervisning og styrke almenområdet:** Der er i 2025 afsat ekstra 10 mio. kr. til at håndtere de aktuelle behov for mere specialundervisning og understøtte arbejde med at rumme flere børn i almenområdet.
- **Normering:** Tilstedeværelsen af dygtigt personale i vores daginstitutioner er nøglen til en god opvækst i trivsel. Med budgetaftalen er der holdt fast i en bedre normering end den af staten fastsatte minimumsnormering i dagtilbud.

Der arbejdes med at sikre frihed til de enkelte institutioner i forhold til den bedst mulige anvendelse af de givne rammer og ressourcer således, at den enkelte institution i højere grad kan prioritere og levere gode løsninger for børn, forældre, og medarbejdere.

- **Styrkelse af almenområdet i vores dagtilbud og skoler:** Alle børn får det bedste udgangspunkt i deres liv ved at være en del af fællesskabet og gennemføre grundskoleforløbet. Det betyder, at vi skal understøtte dem, som i perioder har særlige vanskeligheder. Det skal så vidt muligt ske igennem de almindelige skoler og dagtilbud men også i specialtilbud. En god overgang mellem daginstitution og skole, åbne skoletilbud, praktikpladser i virksomheder, tolærerordninger, samlet skolestart, kompetenceudvikling af medarbejderne og andet kan understøtte denne udvikling. Der er tale om en stor omlægning, hvis vi skal lykkes med at flere bliver i fællesskabet i almenskolen. Omstillingen vil ske i et tæt samarbejde med medarbejdere og forældre.
- **Renovering af vores daginstitutioner:** I anlægsbudgettet er prioriteret en genopretning af de fysiske rammer i vores daginstitutioner, der vil blive renoveret efter en politisk godkendt transrækkefølge.
- **Uddannelsesvejledning og erhvervspraktik:** Vi afklarer om eleverne på de enkelte skoler er optimalt betjent af den vejledning, der tilbydes i dag. Samtidig skal der i samarbejde med erhvervslivet arbejdes med at styrke mulighederne for erhvervspraktik i Furesø

19. september 2024

Natur og Klima

- Aftaleparterne vil fortsætte arbejdet med at beskytte vores natur, øge biodiversiteten og sikre en CO2 neutral kommune.
- Der skal de kommende år arbejdes målrettet på at reducere den negative miljøpåvirkning af søer og vandløb. Det skal i den forbindelse sikres, at samarbejdet med Novafos optimeres samt at der via de årlige investeringsplaner prioriteres en lokal håndtering af overfladevand.
- Der afsættes midler til at gennemføre en kampagne målrettet lokale husejere for at sikre rent drikkevand og undgå brug af pesticider.
- Der afsættes midler til at bekæmpe invasive arter
- Arbejdet med at mindske støj fra motorvejen og forberede en delvis overdækning skal intensiveres. Samtidig lægges vægt på, at der fortsat er en god kollektiv trafikbetjening af vores forskellige lokalsamfund. Der igangsættes et målrettet udviklingsarbejde, bl.a. i samarbejde med Movia, lokalsamfund og andre om, hvordan den kollektive trafikbetjening kan forbedres.

Kultur, Fritid og Idræt

- Aftaleparterne lægger vægt på, at **dyrke synergierne mellem kultur-, fritid- og idrætsområdet og velfærdsområderne** med øget vægt på forebyggelse. Derfor igangsættes indsatser i Musikskolen og på bibliotekerne for samlet 2,6 mio. kr. i en fireårig periode. De konkrete indsatser omfatter bl.a. afskaffelse af biblioteksbøder for børn, adgang til E-reolen GO for alle skolebørn og indretning af biblioteksrum samt permanente kulturskoletilbud til familier med børn i mistrivsel
- Der er i budgettet afsat midler til at drifte en kommende legeplads på Flyvestationen.
- Det afklares i løbet af 2025, hvorledes der kan etableres faciliteter til leg og bevægelse i Kumbelhaven, som samtidig skal spille sammen med ønskerne om mere biodiversitet og håndtering af regnvand.
- Derudover skal muligheden for samarbejde med Ballerup Kommune om brug af Idrætshallen i Jonstruplejren undersøges, lige som muligheden for at styrke Fritidsvejledningen fortsat skal forfølges.
- Aftaleparterne vil gerne **styrke musik og sang i daginstitutioner og folkeskolen**. Ambitionen er at sikre, at alle børn i Furesø møder musikken og får tilbud om at lære at spille et instrument i skole- eller fritidslivet.

19. september 2024

- Det overvejes tillige, hvordan vi kan styrke skolesamarbejdet med Copenhagen Phil landsdelsorkestret

Børne- og Skoleudvalget vil løbende følge udviklingen på området.

- Den fremtidige anvendelse af **Skovhuset** skal afklares, herunder hvordan Skovhuset fremover kan fungere som ramme for eksempelvis kunst og kultur, pædagogiske aktiviteter og sociale aktiviteter.

Ældre og Sundhed

I Furesø skal det være godt at blive gammel. En god og tryk alderdom med gode aktiviteter og fællesskaber for ældre og med en værdig pleje, for de der får brug for en hjælpende hånd. Aftaleparterne lægger vægt på:

- **De statslige midler til ældrereformen:** Det er ønsket, at ældreområdet tilføres ekstra midler, som følge af de statslige midler. Det sker ved, at der samlet prioriteres 15,2 mio. kr. de kommende fire år til at understøtte en implementering af ældrereformen med vægt på bl.a. brugen af faste teams omkring plejen af de ældre og større mulighed for, at den ældre selv kan tilkendegive hvilke plejebehov, der skal prioriteres.
- **En ny og bedre demografimodel:** Aftaleparterne er enige om, at demografimodellen på ældreområdet vil blive opdateret. Helt konkret betyder dette, at der alene som følge heraf tilføres ældreområdet samlet set 22,9 mio. kr. i den fireårige budgetperiode.
- **Vi skal hjælpe ældre til at mestre så stor en del af deres liv som muligt i et godt fællesskab med andre:** Det betyder, at vi med dette budget sætter ekstra ind for at styrke de rehabiliterende indsatser og samtidig implementerer yderligere brug af velfærdsteknologi såsom digital genoptræning og skærmbesøg. Vi undersøger, hvordan vi kan styrke det frivillige arbejde på ældreområdet bl.a. gennem et endnu bedre samarbejde mellem frivillighedscentret, vores aktivitetscentre og andre.
- **Fælles udviklingssamarbejde om en endnu bedre ældrepleje:** Vi fortsætter og styrker det allerede igangsatte udviklingsarbejde på ældreområdet og undersøger mulighederne for en form for "ældrelaboratorium", hvor vi inviterer borgere, medarbejdere, pårørende, bestyrelser på plejehjemmene, forskere og andre ind til en løbende praksisorienteret udvikling af ældreplejen, og hvor der også kan etableres konkrete prøvehandlinger i relation til eksempelvis

19. september 2024

rekruttering/fastholdelse, kompetenceudvikling, hjælp til demensramte, forebyggelse, inddragelse af pårørende og brug af velfærdsteknologi.

Handicap, Social og Psykiatri

- Vi skal sikre god hjælp til vores medborgere med fysiske og psykiske udfordringer. Aftaleparterne er enige om at tilføje det specialiserede børne- og voksenområde samlet set 67 mio. kr. i den fireårige budgetperiode. Bevillingen skal være med til at sikre økonomisk stabilitet på området, mens den nødvendige omstilling gennemføres over de kommende år. Her vil der være større fokus på at hjælpe den enkelte til at "blive herre i eget liv" med en mere konkret behovsstyret indsats med fokus på at hjælpe og understøtte den enkelte til at blive selvhjulpne.

Beskæftigelse og Erhverv

- Som led i den nødvendige omstilling på velfærdsområderne er det vigtigt, at der bliver tænkt endnu tættere sammen mellem det specialiserede socialområde og beskæftigelsesområdet.

Plan og Byudvikling

- Vi skal sikre en god arkitektur og gode byrum med mulighed for bevægelse og kultur. Aftaleparterne er enige om, at bevillingen til det rådgivende arkitekturudvalg fortsættes i årene 2025-2028.

Økonomiudvalg

- Aftaleparterne er enige om, at Furesø skal være en effektiv drevet kommune. Der gennemføres i budgetforslaget en række optimeringer og effektiviseringer i forhold til organisering, brug af AI, kommunens bilpark og ejendomsområdet.
- Aftaleparterne ønsker ligeledes, at der igangsættes et arbejde med afdækning af, hvad der bruges af administrative ressourcer på understøttelse af råd, nævn og bestyrelser.

4. Skatter og takster

Personskatteniveau

Grundskyld

Fastlæggelse af takster sker i forbindelse med 2. behandling af budgettet. Hertil kan nævnes, at der pågår et arbejde i regi af Vestforbrænding, hvor målet er at nedsætte det brugerfinansierede affaldsgebyr, som følge af administrative effektiviseringer.

5. Afslutning

19. september 2024

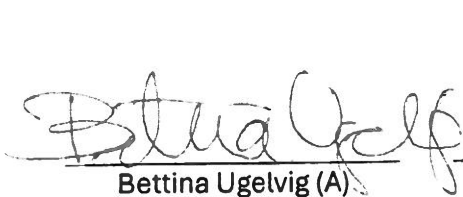
Den indgåede budgetaftale er toårig og aftaleparterne lægger den til grund for 2. behandlingen af budgettet i Økonomiudvalg og Byråd. Aftaleparterne er enige om medio 2025 at tage aftalen op til revision i lyset af den økonomiske udvikling og økonomiaftalen mellem KL og regeringen for 2026.

Med denne budgetaftale sikres, at der vil være en gennemsnitlig kassebeholdning på minimum 80 mio. kr. ud i budgetårene. Aftaleparterne er enige om i fællesskab at arbejde for en tæt budgetstyring og budgetoverholdelse i de kommende år og i fællesskab at drøfte udfordringer og muligheder, såfremt budgetforudsætningerne måtte ændre sig.

Aftalen er indgået under forudsætning af, at den kan reguleres i forlængelse af evt. konsekvenser af den fælles budgetlægning på tværs af alle 98 kommuner i relation til den indgåede økonomiaftale.

6. Bilag

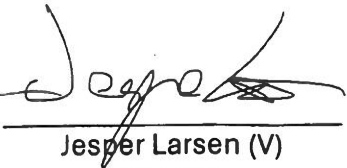
- Totalbudget
- Tabeloversigt over de ændringer, som budgetaftalen medfører i forhold til det budgetmateriale, der blev sendt i høring

Bettina Ugelvig (A)
Socialdemokratiet

Lars Carstensen (C)
Konservative Folkeparti

Jesper Larsen (V)
Venstre

Tine Hessner (B)
Radikale Venstre

Øjvind Vilsholm (Ø)
Enhedslisten

Jan Kjældgaard (F)
Socialistisk Folkeparti

Ole Bondo Christensen
(A)
Borgmester